

DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE

VIDES
MINISTRIJA

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS 2006

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI.....	3
PRIEKŠVārds	4
1.PAMATINFORMĀCIJA.....	6
1.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA.....	6
1.2.POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI, PAR KURIEM DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE IR ATBILDĪGA.....	7
1.3.PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES.....	7
2.IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	8
2.1.PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI.....	8
2.2.PĀRSKATA PERIODĀ REALIZĒTIE PROJEKTI.....	9
2.3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU UN SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDE UN UZRAUDZĪBA	11
2.3.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI.....	11
2.3.2.CITU ORGANIZĀCIJU FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI....	11
2.3.3.SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNI.....	12
2.3.4.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU KVALITĀTES UZLABOŠANA.....	12
2.4.MIKROLIEGUMI	13
2.5.ĪADT APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI	14
2.5.1.INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UN INFORMĀCIJAS STENDU IZVEIDE ĪADT	15
3.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES IZSNIEGTĀS ATĻAUJAS UN VAŠINGTONAS KONVENCIJAS IEVIEŠANA	20
3.1.ATĻAUJAS	20
3.1.1.VAŠINGTONAS KONVENCIJAS (CITES) IEVIEŠANA LATVIJĀ.....	20
3.1.2.IEŽOGOTĀS PLATĪBAS UN SAVVAĻAS DZĪVNIEKU KOLEKCIJAS.....	24
3.1.3.NEMEDĪJAMO DZĪVNIEKU IEGUVE	25
3.1.4.ATĻAUJAS ZVEJAI ĪPAŠOS NOLŪKOS UN ZINĀTNISKĀS IZPĒTES NOLŪKOS	25
4.KARTOGRĀFIJA	26
5.KOMPENSĀCIJU, JEB ATLĪDZĪBAS PIEŠĶIRŠANA PAR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEROBEŽOJUMIEM ĪADT UN MIKROLIEGUMOS.....	27
6.BUDŽETA INFORMĀCIJA	29
7.PERSONĀLS.....	30
7.1.PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA...	31
8.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	33
8.1.PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI.....	33
8.2.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR CITES	34
8.3.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR ĪADT.....	36
8.4.SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	37
9.DARBĪBA EUROPARC FEDERĀCIJĀ	38
10.PROGNOZES UN PLĀNI NĀKAMAJAM - 2007.GADAM.....	40

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AAA- Aizsargājamo ainavu apvidus

DL – Dabas liegums

DAP - Dabas aizsardzības plāni

DP - Dabas parks

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

ERAF – Eiropas reģionālās attīstības fonds

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

LU – Latvijas universitāte

LVAF – Latvijas Vides aizsardzības fonds

ML - Mikroliegumi

NVO – nevalstiskās organizācijas

RTU – Rīgas tehniskā universitāte

VID – Valsts ieņēmuma dienests

VIDM – Vides ministrija

VVD – Valsts vides dienests

CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

PRIEKŠVārds

Mūsu ikdienā arvien pieaug dabas aizsardzības nozīme. Pieaugot meža izciršanas un būvniecības apjomiem, satiksmes intensitātei un ekonomiskajiem tempiem, arvien lielāks slogs ir uz dabu un tās resursiem. Mēs mākam ņemt un prasīt vēl, un domāt par labumu sev tuvākajos gados, bet mums vēl daudz jāmacās, lai arī nākamajām paaudzēm pēc mums būtu atlikušas ne tikai atkritumu kaudzes.

Eiropas Savienībai ir mērķis līdz 2010.gadam apturēt dabas daudzveidības samazināšanos. Tas ir jāveic arī Latvijā. Un ne tikai tamdēļ, ka esam Eiropas Savienības dalībvalsts. Dabas aizsardzība ir katra Latvijas iedzīvotāja pienākums un lepnums. Lai arī ir centieni ekonomiskos labumus nostādīt pretēji dabas saudzēšanai, tomēr sabiedrība kopumā arvien vairāk saprot, ko nozīmē dabas aizsardzība, saprot un izjūt sekas, ja ņemšana netiks mainīta.

Dabas aizsardzības pārvalde aktīvi darbojas dabas saglabāšanas jomā. Mēs plaujam un cērtam, lai pamestās plāvās atgrieztos putni un augi, taisām takas un laipas, lai tūristiem parādītu Latvijas dabas bagātības, izgatavojam stendus, lai informētu apmeklētājus, precizējam robežas un uzstādām robežzīmes, lai informētu par īpaši aizsargājamo teritoriju robežām, izkaram būrīšus, lai putni un susuri rastu dzīves vietu, izstrādājam dabas aizsardzības plānus, lai zinātu kādas vērtības ir konkrētajā vietā un kā tās saglabāt, maksājam kompensācijas, lai tiktu atlīdzināti saimnieciskās darbības zaudējumi dabas aizsardzības dēļ, veicam Vašingtonas konvencijas uzraudzību, lai regulētu apdraudēto savvaļas augu un dzīvnieku starptautisko tirdzniecību, piedalāmies normatīvo aktu izdošanā, lai uzlabotu normatīvo vidi, rakstam projektus, lai piesaistītu papildus līdzekļus dabas aizsardzībai, īstenojam starptautisko sadarbību, lai iegūtu jaunas zināšanas un parādītu mūsu veikumu, rīkojam seminārus un izdodam informatīvos materiālus, lai izglītotu sabiedrību par to, kas mums ir apkārt, bet bieži vien savas aizņemtības dēļ nemaz nemanām. Darbi ir daudz un labāk ir skatīt rezultātus, kā piemēram, lielu atsauksmi 2006.gadā ieguva fotokonkurss „Ieraugi un pasargā”, kur aicinājām fotografēt Latvijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Tika saņemtas vairāk, kā 500 fotogrāfijas no visām Latvijas pusēm ar brīnišķīgiem, dabas veidotiem, skatiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes ikdienas darbs ir darbs ar cilvēkiem un viņu darbības radītajām sekām. Mēs stāstām, rādām, darām, mācām un mācāmies paši un sadarbojamies. Viena neliela iestāde nevar, bet kopā ar citām institūcijām, pašvaldībām, uzņēmumiem un Latvijas iedzīvotājiem mēs varam saglabāt Latvijas dabu!

Izvēlies dabas aizsardzību, ieraugi un pasargā!

Rolands Auziņš

Dabas aizsardzības pārvaldes direktors

1.PAMATINFORMĀCIJA

1.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Dabas aizsardzības pārvalde ir vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.147 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums”. Dabas aizsardzības pārvalde tika izveidota ar mērķi nodrošināt Latvijas dabas vērtību saglabāšanu, veicināt sugu un biotopu aizsardzību un realizēt Vašingtonas konvencijas ieviešanu valstī.

Dabas aizsardzības pārvaldē ir izveidotas divas daļas – CITES Pārvaldības un atļauju daļa un Sugu un biotopu daļa, un vairāki sektori: Apsaimniekošanas, Kartogrāfijas, Projektu, Sabiedrisko attiecību sektors un administrācijas funkcijas atbalstošie sektori – Juridiskais, Finanšu sektors un Personāla un lietvedības sektors.

DIREKTORS					
<u>DIREKTORA</u>	<u>SUGU UN BIOTOPU</u>	<u>FINANŠU</u>	<u>PERSONĀLA</u>	<u>JURIDISKAIS</u>	<u>SABIEDRISKO</u>
<u>VIETNIEKS</u>	<u>DAĻA</u>	<u>SEKTORS</u>	<u>UN</u>	<u>SEKTORS</u>	<u>ATTIECĪBU</u>
	<u>APSAIMNIEKOŠANAS</u>		<u>LIETVEDĪBAS</u>		<u>SEKTORS</u>
<u>KARTOGRĀFIJAS</u>	<u>SEKTORS</u>		<u>SEKTORS</u>		
<u>SEKTORS</u>					
<u>CITES PĀRVALDĪBAS</u>					
<u>UN ATĻAUJU DAĻA</u>					
<u>PROJEKTU SEKTORS</u>					

Att. 1. Dabas aizsardzības pārvaldes struktūra

CITES pārvaldības un atļauju daļa izskata pieteikumus un sagatavo atļaujas Vašingtonas konvencijas aizsargājamo dzīvnieku un augu ievēšanai un izvešanai no valsts, izsniedz nemedījamo sugu indivīdu iegūšanas atļaujas Latvijā; izsniedz atļaujas zvejai īpašos vai zinātniskās izpētes nolūkos. CITES pārvaldības un atļauju daļa izsniedz atļaujas nemedījamo dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai, veic kolekciju reģistrēšanu un pārbauda to atbilstību atļauju nosacījumiem.

Kartogrāfijas sektors nodrošina kartogrāfiskā un cita informatīvā materiāla par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ĪADT pieejamību, kā arī sagatavo un nodrošina dabas aizsardzības plānu izstrādātājus ar pieejamo ĪADT kartogrāfisko materiālu.

Sabiedrisko attiecību sektors atbildīgs par sabiedrības informēšanu, dabas apziņas veidošanu, Dabas aizsardzības pārvaldes tēla popularizēšanu un mājas lapas uzturēšanu un atjaunošanu.

Sugu un biotopu daļa organizē īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības plānu un dabas aizsardzības plānu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām izstrādāšanu un uzraudzību, un sabiedrības iesaistīšanu šajā procesā, izskata mikroliegumu pieteikumus, kuri ierosināti ārpus meža zemēm. Organizē un uzrauga apsaimniekošanas pasākumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 2006.gadā palielinoties ĪADT apsaimniekošanas intensitātei tika izveidots Apsaimniekošanas sektors, kura pienākumos galvenokārt ir ĪADT apsaimniekošanas organizēšana.

1.2.POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI, PAR KURIEM DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDE IR ATBILDĪGA

Dabas aizsardzības pārvalde savas kompetences ietvaros īsteno ar dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu izpildi un nodrošina vienotas dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas politikas realizēšanu.

Dabas aizsardzības pārvaldei saskaņā ar nolikumu ir noteiktas šādas funkcijas:

1. koordinēt Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšanu;
2. īstenot valsts dabas aizsardzības politiku sugu un biotopu aizsardzības jomā;
3. veikt uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām.

1.3.PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Padotībā esošo iestāžu nav.

2.IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1.PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumi ir organizēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu, kā arī sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi, veicināt to ieviešanu, veikt Vašingtonas konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (CITES) uzraudzību.

2006.gadā Dabas aizsardzības pārvalde, nosakot prioritāros uzdevumus, kā vienu no galvenajiem izvirzīja kvalitatīvu dabas aizsardzības plānu izstrādāšanu, sekojot izstrādes procesam un organizējot apmācības seminārus gan izstrādātājiem, gan interešu grupu pārstāvjiem, kas iesaistīti šajā procesā.

Realizējot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu 2006.gadā, kā prioritāte tika izvirzīta pļavu biotopu apsaimniekošana, informācijas zīmju uzstādīšana un tūristu plūsmas organizēšana ĪADT.

ES likumdošanas normu ieviešana, kvalifikācijas paaugstināšana un ciešāka sadarbība ar ES un citām CITES uzraudzības institūcijām pasaulē bija galvenie Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumi, veicot CITES konvencijas uzraudzības funkciju Latvijā.

Tabulā Nr.1 sistematizēti rezultatīvie rādītāji

Rezultatīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā
1	2	3
Dabas taku uzturēšana un jaunu veidošana (km)	4	6,5
Informatīvie semināri, lekcijas un izglītojošie pasākumi	6	20
Izsniegtās atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas	100	302
starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām		
Izstrādāti dabas aizsardzības plāni Latvijas un Eiropas nozīmes	15	23
īpaši aizsargājamām dabas teritorijām		
Izstrādāti sugu aizsardzības plāni Latvijas	1	1
un Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamām sugām		
Apsaimniekoti biotopi (ha)	100	198,80
Informācijas stendu izveidošana, uzturēšana	5	10
un atjaunošana		
Administratīvā spēja:		
iestāžu skaits	1	1
štatu vienību skaits	16	13

2.2. PĀRSKATA PERIODĀ REALIZĒTIE PROJEKTI

■ Pārskata periodā ES programmas **Life Nature** ietvaros finansiāli tika atbalstīti vairāki Latvijas projekti, bet divos no tiem Dabas aizsardzības pārvalde ir sadarbības partnere:

1. *Implementation of mire habitat management plan in Latvia;*
2. *Management of Latvian floodplains for EU priorities species.*

Līdz ar to 2006.gadā Dabas aizsardzība pārvaldes darbība, bija saistīta ar dabas aizsardzības plānu, biotopu atjaunošanu un apsaimniekošanu, infrastruktūras veidošanu, kā arī informācijas materiālu izdošanu, galvenokārt tika realizētas *Life Nature* projektu teritorijās:

- DL „Užavas augštece”,
- DL „Lielupes palienes pļavas”,
- DP „Dvietes paliene”,
- DP „Durbes ezera pļavas”,
- DL „Klāņu purvs”.

■ ERAF projekts - Vides sakārtošana un ekotūrisma infrastruktūras izveide dabas parka „Embūtes pauguraine” teritorijā - sīkāk sadaļā Infrastruktūras objektu un informācijas stendu izveide ĪADT.

LVAF finansētie projekti:

■ Dabas aizsardzības plāna ieviešana dabas parkam „Piejūra” - sīkāk sadaļā Infrastruktūras objektu un informācijas stendu izveide ĪADT.

■ Vašingtonas konvencijas veiksmīga ieviešana un realizācija - sīkāk sadaļā Sabiedrības informēšana un izglītošana par CITES.

■ Vitrīnu izveide par Vašingtonas konvencijā iekļautajām sugām un Informatīvās kampaņas par ierobežoti izmantojamām sugām turpināšana- sīkāk sadaļā Sabiedrības informēšana un izglītošana par CITES.

■ Aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko pieminekļu robežu koordinātu noteikšana dabā un iezīmēšana kartēs M 1:10 000– sīkāk sadaļā Kartogrāfija.

■ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežzīmju popularizēšana un atpazīstamības organizēšana kopā ar sociālo reklāmu par dabas aizsardzību kopumā- sīkāk sadaļā Sabiedrības informēšana un izglītošana par ĪADT.

■ Dabas aizsardzības plānu ieviešana un sabiedrības iesaiste dabas aizsardzības plānu izstrādē un ieviešanā- sīkāk sadaļā Dabas aizsardzības plānu kvalitātes uzlabošana.

- Likuma „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” administrēšana – sīkāk sadaļā Kompensāciju, jeb atlīdzības piešķiršana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem ĪADT un mikroliegumos.
- Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi dabas parkā "Embūte" - sīkāk sadaļā Infrastruktūras objektu un informācijas stendu izveide ĪADT.

2.3.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU UN SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDE UN UZRAUDZĪBA

2.3.1.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Pārskata periodā par Pārvaldes finansējumu notika 7 dabas aizsardzības plānu izstrādes procesi šādām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām: DL „Lielupes palienes pļavas”- Jelgavas rajons (353 ha), DL „Svētes paliene” - Jelgavas rajons (932 ha), DP „Durbes ezera pļavas” - Liepājas rajons (596 ha), DP „Užavas lejtece” - Ventspils rajons (1434 ha), DL „Klāņu purvs” - Ventspils rajons, (1615 ha), DP „Laukezers” – Jēkabpils rajons (327ha).

Ar vides ministra 27.03.2006. rīkojumu Nr.133 apstiprināts dabas lieguma “Klāņu purvs” dabas aizsardzības plāns, ar vides ministra 30.01.2007. rīkojumu Nr.51 apstiprināts dabas lieguma “Lielupes palienes pļavas” dabas aizsardzības plāns un ar vides ministra 26.03.2007. rīkojumu Nr.178 apstiprināts dabas parka “Užavas lejtece” dabas aizsardzības plāns. Pārējo teritoriju plānu izstrādes procesi vēl tiek turpināti.

2.3.2.CITU ORGANIZĀCIJU FINANSĒTIE DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki organizēja un piedalījās arī citu iestāžu finansēto dabas aizsardzības plānu izstrādē. 2006.gadā ar citu organizāciju finansējumu notika 35 dabas aizsardzības plānu izstrādes procesi. Dabas aizsardzības plānu izstrāde notikusi šādās teritorijās: AAA „Ziemeļgauja”, DP „Pape”, DL „Sedas purvs”, DL „Ances purvi un meži”, DP „Rāzna” (ar 2007.gada 1.janvāri Nacionālais parks), DP „Embūte”, DL „Krēmeri”, DL „Rūjas paliene”, DL „Burgas pļavas”, dabas parka „Piejūra” dabas lieguma zona „Ummis”, DL „Raķupes ieleja”, DP „Bauska”, DL „Pededzes lejtece”, DL „Rauza”, DL „Šepka”, DL „Launkalne”, DL „Lielie Kangari”, DL „Kapu ezers”, DL „Barkavas ozolu audze”, DL „Darmšates priežu audze”, DL „Tebras ozolu meži”, DP „Vilce”, dabas piemineklis „Kokneses parks”, Gaujas NP Ungura ezers, DL „Liepājas ezers”, ZBR DL zona „Augstroze”. DL “Cenas tīrelis”, DL “Stiklu purvi”, DL “Kalnciema pļavas”, DL “Stompaku purvi”, DL “Posolnīca”, DL “Burtnieku ezera pļavas”, DP „Kurjanovas ezers”, DL „Vitrupe ieleja”, DL „Paņemūnes meži”.

Saistībā ar dabas aizsardzības plānu izstrādi Sugu un biotopu daļas darbinieki piedalījušies 65 uzraudzības grupu sanāksmēs, 24 sabiedriskajās apspriešanās un 19 informatīvās sanāksmēs.

Lai nodrošinātu vienu no galvenajiem Dabas aizsardzības pārvaldes izvirzītajiem uzdevumiem - kvalitatīvu dabas aizsardzības plānu izstrādi, organizējot un uzraugot izstrādes procesus, Sugu un biotopu daļas darbinieki pārskata periodā kopumā ir piedalījušies 108 sanāksmēs, tādējādi realizējot sabiedrības izglītošanas un vides apziņas paaugstināšanas funkciju, kā arī veicinot sabiedrības pārstāvju iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

2006.gadā tika veiksmīgi pabeigti un ar Vides ministra rīkojumu apstiprināti 29 dabas aizsardzības plāni.

2.3.3.SUGU AIZSARDZĪBAS PLĀNI

Ar Dabas aizsardzības pārvaldes finansējumu 2006.gadā organizēta sugas aizsardzības plāna izstrāde sarkanvēdera ugunskrupim *Bombina bombina*. Plāna izstrādes gaitā tika organizētas 2 sanāksmes, kurās piedalījās ieinteresēto institūciju pārstāvji un vairākas darba apspriedes. Plāns apstiprināts ar vides ministra 10.01.2007. rīkojumu Nr.12.

Lai sekmētu sugas aizsardzības plānu ieviešanu lapkoku praulgrauzim *Osmoderma eremita*, kurš apstiprināts 28.12.2005. ar vides ministra rīkojumu Nr.428, ar Dabas aizsardzības pārvaldes finansējumu 2006.gadā izdota brošūra „Lapkoku praulgrauzis”, kur apkopota informācija par īpaši aizsargājamās sugas bioloģiju un ekoloģiju.

2.3.4.DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU KVALITĀTES UZLABOŠANA

LVAF projekta „Dabas aizsardzības plānu ieviešana un sabiedrības iesaiste dabas aizsardzības plānu izstrādē un ieviešanā” ietvaros, lai dalītos pieredzē un pilnveidotu dabas aizsardzības plānu izstrādes procesu, tika organizēts interaktīvs seminārs dabas aizsardzības plānu izstrādātājiem, pašvaldību pārstāvjiem un citām ieinteresētajām personām - „Sabiedrības līdzdalība dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā”, kas notika 21.septembrī viesu namā "Turbas", Ogres rajonā. Seminārā piedalījās 45 dalībnieki – plānu pasūtītāji, plānu izstrādes vadītāji, Vides ministrijas Dabas aizsardzības departamenta darbinieki un citi sabiedrības pārstāvji. Strādājot grupās, tika identificētas galvenās plānu izstrādes laikā radušās problēmas, kā arī meklēti to risinājumi. Grupu darbā tika veikti uzdevumi, lai precizētu plānu izstrādes procesā iesaistītās mērķgrupas, kalibrētu to attieksmi pret Natura 2000 teritorijām un to nozīmīguma pakāpi, kā arī meklētas iespējas sabiedrības līdzdalības efektivitātes paaugstināšanai. Semināra darba grupu rezultāti tika

apkopoti, sistematizēti un izmantoti turpmākās darbības uzlabošanā, tai skaitā normatīvo aktu pilnveidošanā.

Att.2. Seminārs „Sabiedrības līdzdalība dabas aizsardzības plānu izstrādes procesā”

2.4.MIKROLIEGUMI

2006.gadā turpināts darbs pie 2005.gadā ierosināto mikroliegumu izveides - sarakste ar zemju īpašniekiem un pašvaldībām. Izskatīti 5 mikroliegumu veidošanas priekšlikumi un nosūtīti lēmumi par 4 mikroliegumu izveidi Rīgas pilsētas teritorijā un 1 mikroliegumu Dobeles rajonā. Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki piedalījušies arī sanāksmē ar iedzīvotājiem un zemes īpašniekiem par mikrolieguma izveidi Sēlpils pagastā, tomēr pozitīvs iznākums nav panākts – mikroliegums nav izveidots. Uzsākta vēl 3 mikroliegumu Krāslavas rajonā un 1 mikrolieguma Preiļu rajonā veidošanas priekšlikumu izskatīšana.

Lai sekmētu sugas un biotopu aizsardzību, it īpaši saistībā ar mikroliegumu izveidi īpašu aizsargājamām sugām un biotopiem Dabas aizsardzības pārvalde izdevusi brošūru „Sugu un biotopu aizsardzību mežā”, kur apkopota informācija par aizsardzības iespējām īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem mežos.

2.5. ĪADT APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMI

Apsaimniekošanas pasākumiem Dabas aizsardzības pārvalde pārskata periodā reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas pasākumiem veltījusi ievērojamus finansiālus resursus. Ir veikta pļavu pļaušana, krūmu ciršana un atvašu pļaušana vai noganīšana astoņās ĪADT un vienā mikroliegumā: DP "Zvārdes meži", DL "Diļļu pļavas", DL "Užavas augštece", DL "Gudenieki", AAA "Veclaicene", DL „Lielupes palienes pļavas”, DP „Dvietes paliene”, DL „Mežmuižas avoti”, DL „Dēliņkalns” un ML „Mežmatveju pļavas”. Kopumā darbi veikti vairāk kā 203 ha platībā.

Papildus tam veikta putnu būru izlikšana īpaši aizsargājamām pūču sugām - urālpūcei, apogiem un apodziņam (kopā izlikti 28 būri), DL „Babītes ezers” iezīmētas dabā sezonas un stingrā režīma zonas, veikti biotehniskie pasākumi krūmu čužas vitalitātes atjaunošanai DL „Čužu purvs”, DL „Mežmuižas avoti” no apauguma atbrīvoti lielie ozoli. Turpinot iepriekšējos gados uzsākto ĪADT robežu iezīmēšanu dabā, uzstādītas 15 ĪADT robežzīmes („ozollapas”) DL „Dēliņkalns” un DL „Korneti-Peļļi”.

LVAF finansētā projekta „Dabas aizsardzības plāna ieviešana dabas parkam „Piejūra” tika organizēta pļavu pļaušana 10ha platībā DL „Vakarbulli”, biotopu uzturēšanas nolūkos.

Att. 3. Apsaimniekota pļava DL „Vakarbulli”

2.5.1.INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU UN INFORMĀCIJAS STENDU IZVEIDE ĪADT

Tūrisma un vides izglītības infrastruktūras objektu veidošana veikta vairākās teritorijās - DL „Gudenieki”, DL „Mežmuižas avoti”, DL „Dēliņkalns”, DL „Korneti-Peļļi” un AAA „Veclaicene”. Visās minētajās ĪADT ir izveidotas vai uzturētas dabas takas kopā aptuveni 7km garumā. Šajās teritorijās izveidoti un izvietoti dabā seši jauni stendi, bet atjaunošanas un uzturēšanas pasākumi veikti četriem agrāk izvietotajiem stendiem.

Att. 4. Informatīvais stends DL „Gudenieki”

Papildus tam, LVAf atbalstītā projekta ietvaros DP „Piejūra” – izgatavotas un uzstādītas 85 robežzīmes („ozollapas”), 6 informācijas stendi, 25 aizlieguma zīmes. Regulāri atjaunotas sabojātās informācijas zīmes. LVAf finansētā projekta „Dabas aizsardzības plāna ieviešana dabas parkam „Piejūra” mērķis bija 2004.gadā izstrādātā dabas aizsardzības plāna ieviešana – nodrošināta dabas parka teritorijas apzīmēšanu, uzsākta apsaimniekošana un labiekārtošanas un apsaimniekošanas pasākumu koordinēšana. Projekts realizēts dabas parkā „Piejūra” Rīgas rajonā Rīgas pilsētas, Carnikavas novada un Saulkrastu pilsētas ar lauku teritoriju pašvaldību administratīvajās teritorijās. Projekta rezultātā dabas parka robežas dabā iezīmētas ar informatīvajām zīmēm – Rīgas teritorijā – 50 (izvietotas

sadarbībā ar pašvaldību), Carnikavas pagastā – 31, Saulkrastu pilsētas lauku teritorijā – 4. Lai ierobežotu dabas parka teritorijas degradāciju izvietotas 25 aizlieguma zīmes „Iebraukt aizliegts!” un informējošas plāksnītes par atrašanos dabas parkā „Piejūra”. Pie Ummja ezera uzstādīti 6 informatīvie stendi, kuros norādīti aizliegumi, kas jāievēro atrodoties dabas parka teritorijā un pie ezera.

Att. 5. Informatīvo zīmju uzstādīšanas process DP „Piejūra”

2006.gadā Dabas aizsardzības pārvalde pabeidza projekta „Vides sakārtošana un ekotūrisma infrastruktūras izveide dabas parka “Embūtes pauguraine” teritorijā” īstenošanu, kas bija uzsākts 2004.gada decembrī un kuru līdzfinansē Eiropas Savienība (Eiropas reģionālās attīstības fonds - ERAF), nodrošinot 75 % no kopējām projekta izmaksām.

Projekta realizācijas vieta ir īpaši aizsargājamā dabas teritorija dabas parks „Embūte”, kas ir izveidots 1977.gadā iespaidīgo gravu aizsardzībai. Dabas parka gravas ietver izcilus ozolu, liepu, kļavu un gobu mežus nogāzēs, kuru slīpums pārsniedz pat 45 grādu leņķi. Īpašie apstākļi gravās nodrošina lielu bioloģisko daudzveidību augu, kukaiņu, putnu, kā arī sīkspārņu ziņā. Gravu mežu dēļ teritorija ir iekļauta Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas

teritoriju (NATURA 2000) sarakstā. Embūtes bagātā daba un kultūrvēsture piesaista daudzu tūristu interesi.

Projekta mērķis: maksimāli mazināt tūrisma slodzes negatīvo ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, izglītot un motivēt vietējos uzņēmējus saudzēt apkārtējo dabu, rosināt vietējos uzņēmējus pārkvalificēties un iesaistīties tūrisma uzņēmējdarbībā, organizēt dabas parka monitoringa punkta darbību, kas ļaus veikt pētniecisko darbu situācijas modelēšanu tūristu plūsmas regulēšanai dabas parka teritorijā un tās tuvākajā apkārtnē.

Projekta ietvaros veiktas šādas aktivitātes:

1. Izgatavotas Embūtes dabas parka teritorijas dabas vides ekspozīcija un kultūrvēstures ekspozīcija.
2. Veikti meža sakopšanas darbi un ierīkotas skatu vietas Induļa un Bruņinieku pilskalnā.
3. Izgatavotas un uzstādītas norādes, informatīvās zīmes un standus.
4. Izveidotas un iekārtotas ekotūrisma takas.
5. Izgatavoti ekotūrisma materiāli un kartes.
6. Noorganizēti vairāki semināri vietējiem uzņēmējiem, iedzīvotājiem un privātīpašniekiem par projekta darbību, kooperācijas iespējām un ilgtspējīgu attīstību dabas parka apstākļos.
7. Rekonstruēta Embūtes muižas divstāvu ēka, kurā tiks izvietots ekotūrisma informācijas un izglītošanas centrs, iekārtotas ekspozīciju zāles, apmācību un semināru zāle, kā arī suvenīru veikals. Rekonstrukcijas rezultātā Embūte pagasts ir ieguvis atjaunotu muižas ēku, kas ieguvusi tādu veidolu kāds ēkai bija 19.gadsimtā.

Ekotūrisma taka izveidota aptuveni 2km garumā. Tā ietver dažāda veida standus, norādes un zīmes, skatu torni, dažāda veida un garuma kāpnes, skatu vietas un platformas, vairākus tiltiņus, speciāli veidotas zemes un pļavu takas. Joda dambī ir labiekārtota atpūtas vieta ceļotājiem un viesiem ar speciālu ugunsкура vietu, galdiem, soliēm, malkas vietu, malkas šķūnīti, atkritumu urnām un savākšanas punktu, kā arī divas tualetes. Embūtes dabas parka teritorijas dabas vides ekspozīcija un kultūrvēstures ekspozīcija tiks izvietota Ekotūrisma informācijas un izglītošanas centra ekspozīciju zālē. Tur būs pieejami arī projekta ietvaros izgatavotie ekotūrisma materiāli un kartes.

2006.gada 22.jūnijā tika organizēts atklāts seminārs brīvdabas apstākļos, lai apzinātu un aktivizētu apkārtnē esošos uzņēmējus kopīgai sadarbībai vienota kompleksa tūrisma piedāvājumam, kas pretendētu uz ekotūrisma apzīmējumu. Seminārs norises vieta -

Joda dambī, iekļaujot gan ekotūrisma takas apmeklējumu Embūtes senlejā, gan izbraucot ar velosipēdu pa Embūtes pauguraines pakalniem.

Ņemot vērā celtniecības izmaksu sadārdzināšanos, ar projektam paredzētajiem līdzekļiem nepietika, lai muižas ēkas rekonstrukcijas darbus varētu pabeigt. Tāpēc tika piesaistīti Latvijas Vides aizsardzības fonda līdzekļi projekta „Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi dabas parkā "Embūte"”, kas tika izmantoti rekonstrukcijas darbu rezultātā radušos būvgružu un sadzīves atkritumu savākšanai, transportēšanai un deponēšanai, kā arī apkārtnes sakopšanai.

Att. 6. Muižas ēka pēc rekonstrukcijas DP „Embūtes pauguraine”

Tabulā Nr.2. sistematizēti Dabas aizsardzības pārvaldes un Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētie apsaimniekošanas pasākumi

Nr.	Teritorija	Veiktie pasākumi	Izpildītājs
1.	DP "Zvārdes meži"	Krūmu ciršana pļavās, 10 ha	z/s „Tulci”
2.	DL "Diļļu pļavas"	Bieza apauguma krūmu ciršana pļavās, 7,5 ha	Alsungas pagasta padome
3.	DL "Užavas augštece"	Pļavu mehānizēta pirmreizējā pļaušana, nopļauto sienu sasmalcinot, 54 ha, krūmu ciršana 20 ha	z/s „Bērlejas”
4.	DL "Gudenieki"	Krūmu ciršana, krūmu aizvākšana un dedzināšana, 3 ha; jauno atvašu pļaušana 2005. gadā izcirsto krūmu platībās 3 ha; noganīšana, 1 ha, takas uzturēšana, 3 km, stendu uzturēšana, 4 gab.	Gudenieku pagasta padome
5.	AAA "Veclaicene"	Izziņas takas ierīkošana 2 km un infrastruktūras elementu (WC, laipas, tiltiņi, auto stāvvietas u.c.) uzstādīšana; informācijas stendu izgatavošana un uzstādīšana, 4 gab.; krūmu izciršana, 5 ha	z/s „Mauriņi”
6.	DL „Lielupes palienes pļavas”	Pļavu mehānizēta pirmreizējā pļaušana, sienu izvācot, 15,48 ha, pļauja ar rokām sienu izvācot, 6,16 ha	z/s „Lielupes”
7.	DP „Dvietes paliene”	Pļavu mehānizēta pirmreizējā pļaušana, nopļauto sienu sasmalcinot, 17 ha, 8,1 ha, 33,4 ha, 27,6 ha; pļauja ar rokām sienu izvācot, 5,58 ha	z/s „Cīrulīši”, z/s „Teikas”, z/s „Ozoliņi”, SIA „Lauce”
8.	DL „Mežmuižas avoti”	Avotu tiltiņa atjaunošana, ratiņkrēslu celiņa labiekārtošana, ozolu atbrīvošana no apauguma 0,7 ha, pļaušana 1 ha, takas uzturēšana un pilnveidošana 1,5 km	Allažu pagasta padome
9.	DL „Dēliņkalns”	Robežzīmju izgatavošana un uzstādīšana, 10 gab.; informācijas stenda izgatavošana un uzstādīšana, 1 gab.; pļavas pļaušana, 1 ha	SIA „Oktāvus”
10.	DL „Korneti Pelī”	Robežzīmju izgatavošana un uzstādīšana, 5 gab.; informācijas stenda izgatavošana un uzstādīšana, 1 gab.	SIA „Oktāvus”
11.	ML „Mežmatveju pļavas”	Kadiķu biotopa kopšana, 1 ha	Dabas aizsardzības pārvalde
12.	DL „Čužu purvs”	Krūmu čužas <i>Pentaphylloides fruticosa</i> zaru apgriešana ar rokām divos 10x10 m parauglaukumos	SIA „Biota”
13.	DL „Babītes ezers”	Sezonas lieguma un stingrā režīma zonu zīmju atjaunošana, sezonas lieguma un stingrā režīma zonu zīmju uzstādīšana, sezonas lieguma zonas zīmju noņemšana (pēc 31.07.), demontāža un glabāšana, stingrā režīma zonas zīmju noņemšana pirms ledus segas izveidošanās, demontāža un glabāšana	Zvejnieku saimniecība „Alata D”
14.	DP „Piejūra”	Izgatavotas un uzstādītas 85 robežzīmes („ozollapas”), 6 informācijas stendi, 25 aizlieguma zīmes. Regulāri atjaunotas sabojātās informācijas zīmes.	Dabas aizsardzības pārvalde sadarbībā ar pašvaldībām u.c.
15.	Dažādas	Putnu būru izlikšana īpaši aizsargājamām pūču sugām - urālpūcei, apogiem un apodziņam (kopā izlikti 28 būri)	Dabas aizsardzības pārvalde, zemju īpašnieki, ornitologi

3.DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES IZSNIEGTĀS ATĻAUJAS UN VAŠINGTONAS KONVENCIJAS IEVIEŠANA

3.1.ATĻAUJAS

2006.gadā Dabas aizsardzības pārvalde realizēja virkni funkciju, kas tai ir deleģētas Latvijas normatīvajos aktos, lai izdotu atļaujas:

CITES atļaujas un sertifikāti;
nemedījamo sugu indivīdu iegūšanai;
zvejai īpašos nolūkos vai zinātniskās izpētes nolūkos;
dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai izmantojamo savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai nebrīvē;
savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai;
zivju sugu pārvietošanai un jaunu sugu ieviešanai;
ģenētiski modificēto organismu apzinātai izplatīšanai vidē.

Tabulā Nr.3. sistematizētas 2006.gadā Dabas aizsardzības pārvaldes izsniegtās atļaujas

Atļauju veids	2006.gadā izdoto atļauju skaits
CITES importa un (re)eksporta atļaujas	159
CITES sertifikāti	17
Atļaujas savvaļas nemedījamo sugu ieguvei	11
Atļaujas nemedījamo sugu dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai	9
Atļaujas savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē un savvaļas dzīvnieku kolekciju izveidošanai	2
Atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos	103
Atļaujas ģenētiski modificēto organismu apzinātai izplatīšanai vidē	0

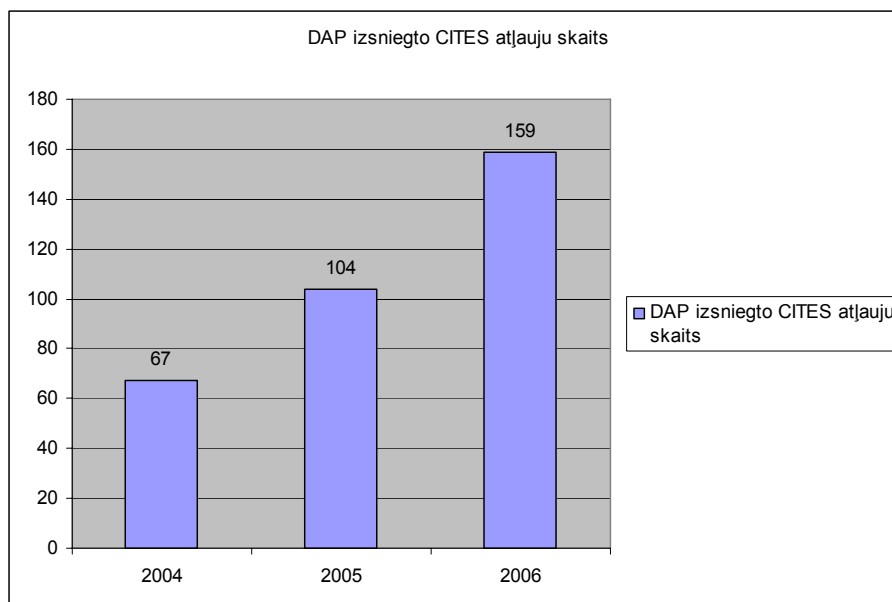
3.1.1.VAŠINGTONAS KONVENCIJAS (CITES) IEVIEŠANA LATVIJĀ

Pamatojoties uz 1999.gada Ministru kabineta noteikumu Nr.133 „Kārtība, kādā tiek nodrošināta starptautiskā tirdzniecība ar apdraudētajiem savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņiem” 2.punktu, Dabas aizsardzības pārvalde veic starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajiem savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņiem valsts uzraudzību un izsniedz atļaujas attiecīgo īpatņu importam, eksportam un ieviešanai no jūras, kā arī sertifikātus

attiecīgo īpatņu reeksportam. Dabas aizsardzības pārvaldē šo uzdevumu veic CITES pārvaldības un atļauju daļa.

CITES atļaujas un sertifikāti

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2006.gadā pieaudzis izsniegto atļauju skaits, kas regulē Vašingtonas konvencijas ieviešanu (skat., 7.att.). Tas galvenokārt skaidrojams ar to, ka sabiedrība ir kļuvusi informētāka par šīs konvencijas nosacījumiem, pieaudzis to muitas darbinieku skaits, kas ir apmācīti par CITES, kā arī Latvijā aug labklājības līmenis un tā kļuvusi par pilntiesīgu Eiropas Savienības valsti, kas sākusi patērēt ekskluzīvus izstrādājumus no trešajām valstīm. Pārsvārā notiek CITES īpatņu imports, ievedot izstrādājumus no rāpuļu ādām. Dzīvus CITES īpatņus pārvadā nelielā skaitā vienīgi Rīgas Nacionālais zoologiskais dārzs un Rīgas Cirks. CITES atļaujas augu valsts īpatņiem izsniegtas vien dažas (kokmateriāli un sēklas). Sertifikāti izsniegti nelielā skaitā – galvenokārt dzīvu īpatņu pārvietošanai Eiropas Savienībā. Latvijas muitas darbinieku CITES īpatņu konfiskācijas norāda uz augošo labklājību valstī, jo konfiscēti tikai tūristu suvenīri, bet tīša kontrabanda nav atklāta. Šī tendence norāda uz nepieciešamību CITES ieviešanā vairāk iesaistīt tūrisma firmas un aktīvāk informēt ceļotājus.

Att. 7. Dabas aizsardzības pārvaldes izsniegto CITES atļauju skaits no 2003.-2006.gadam.

Sadarbība ar Latvijas institūcijām

Dabas aizsardzības pārvaldes CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki ir centušies uzlabot sadarbību ar Latvijas institūcijām, kuru viens no darbības uzdevumiem ir CITES

nosacījumu ieviešana un kontrole – Vides ministriju, zinātniskajām institūcijām (Latvijas Dabas muzejs, LU Bioloģijas Institūts, LU Bioloģijas fakultāte) un ieviešanas institūcijām (Valsts vides dienests, VID Galvenā muitas pārvalde), kā arī Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu, kur tiek izmitināti dzīvnieki, konfiscētie vai aizturētie CITES dzīvnieki. Ar šo institūciju darbiniekiem notikušas regulāras tikšanās un informācijas apmaiņa, lai risinātu ar CITES ieviešanu saistītās problēmas. Zemāk izklāstīti nozīmīgākie notikumi sadarbības jomā ar Latvijas institūcijām par CITES 2006.gadā.

Latvijas CITES zinātniskās institūcijas tika nodrošinātas ar CITES Sekretariāta materiāliem CITES īpatņu noteikšanai. Lai piesaistītu profesionālus CITES īpatņu noteikšanā un uzlabotu zinātnisko institūciju darbību, Dabas aizsardzības pārvalde noslēdza līgumu ar Rīgas Nacionālo zooloģisko dārzu par sadarbību CITES īpatņu sugas noteikšanā.

Janvāra sākumā notika sanāksme ar Valsts Vides dienesta pārstāvjiem par sadarbību 2006.gadā, nosakot mērķus un prioritātes 2006.gadam CITES ieviešanas un kontroles jomā. Marta sākumā Dabas aizsardzības pārvalde organizēja semināru „Par CITES ieviešanas sekmēm Latvijā”, kura laikā notika diskusijas ar Vides ministrijas Juridiskā departamenta un Dabas aizsardzības departamenta pārstāvjiem par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos. CITES pārvaldības un atļauju daļas vadītājs Kaspars Abersons izstrādāja un elektroniski nosūtīja ieteikumus par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos CITES jomā, kā arī sniedza atzinumus par dažādiem likumprojektiem. 2006.gada nogalē tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr.1019, ar ko sākot no 2007.gada 1.janvāra tiek ieviesta valsts nodeva par CITES sertifikātu un atļauju izsniegšanu.

Maijā Dabas aizsardzības pārvalde piedalījās sanāsmē ar Valsts vides dienesta un Pārtikas un veterinārā dienesta pārstāvjiem par iespējām apkarot aizsargājamo dzīvnieku tirdzniecību internetā. Septembrī Dabas aizsardzības pārvalde noorganizēja CITES īpatņu tirdzniecības kontroles reidu sadarbībā ar Valsts vides dienestu un Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza ekspertu, kura laikā no tirdzniecības tika izņemta dzērienu pudele ar tajā ievietotu CITES īpatni – kobru.

VID Galvenā muitas pārvalde normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā vairākus konfiscētos CITES īpatņus nodevusi Dabas aizsardzības pārvaldei, kā arī iesaistījusi savus darbiniekus Dabas aizsardzības pārvaldes organizētajos semināros.

Sadarbība ar ārvalstīm un Eiropas Komisiju

2006.gadā turpinājās Dabas aizsardzības pārvaldes sadarbība ar ES dalībvalstīm, CITES Sekretariātu un Eiropas Komisiju, uzturot regulāru saraksti, gan arī sniedzot atskaites un iesaistoties nepieciešamo pētījumu veikšanā.

Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Gunta Gabrāne Eiropas Komisijai un CITES Sekretariātam sagatavoja un nosūtīja atskaites par CITES atļaujām 2005.gadā, kā arī veica dokumenta izstrādi par Dabas aizsardzības pārvaldes (Latvijas valsts) aktivitātēm kopējam pētījumam „*Regional Report for Europe for the 54th meeting of the CITES Standing Committee (SC54)*”. Tika arī apkopota un sagatavota informācija kopējam pētījumam „*Study on the Enforcement of the EU Wildlife Trade Regulations in the EU-25*”.

CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki regulāri piedalījās Eiropas Komisijas rīkotajās uzraudzības darba grupas sanāksmēs (20.04. dalība "37th meeting of the Committee on Trade in Wild Fauna and Flora (CITES)", 26.06. dalība „12th meeting of the enforcement group on trade in species of wild fauna and flora”, 11.09. dalība „38th meeting of the Committee on Trade in Wild Fauna and Flora (CITES)", 6.11.-7.11. dalība 13th meeting of the Enforcement Group on Trade in Wild Fauna and Flora (CITES), 19.12. dalība „39th meeting of the Committee on Trade in Wild Fauna and Flora (CITES)"). Gunta Gabrāne no 03.04.-05.04. piedalījās Workshop on Enforcement of the current EU-species protection Regulation Reg.EC No.338/97. Lai paaugstinātu CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieku profesionālo izaugsmi, 2006.gada rudenī divi darbinieki – Gita Rudzīte un Gunta Gabrāne - devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Slovēniju, kur piedalījās Slovēnijas CITES uzraudzības institūcijas rīkotajā trīs dienu apmācības seminārā muitniekiem. Pieredzes brauciena laikā tika aizgūtas vairākas radošas idejas, ko nākotnē plānots realizēt, strādājot CITES jomā. Gita Rudzīte 2006.gada novembrī piedalījās starptautiskā seminārā par Eiropas Kopienas valstu pieredzi CITES ieviešanā („EC Legislation on Wildlife Trade – Experiences, Challenges and Future Perspectives”) Vācijā, Vilmās salā, kopīgi ar citiem Eiropas Savienības valstu pārstāvjiem sagatavojot ieteikumus Eiropas Komisijai par likumdošanas jautājumiem CITES jomā.

3.1.2. IEŽOGOTĀS PLATĪBAS UN SAVVAĻAS DZĪVNIĒKU KOLEKCIJAS

Atļauju izsniegšana

2006.gadā izsniegtas 2 atļaujas savvaļas dzīvnieku kolekciju veidošanai un 9 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai iežogotās platībās. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, izsniegto atļauju skaits nav būtiski pieaudzis. Iežogotās platības, kurām Dabas aizsardzības pārvalde izsniegusi atļaujas 2006.gadā, pārsvarā plānots audzēt dambriežus un muflonus, kā arī kažokzvērus.

Kolekciju un iežogoto platību apsekošana

2006.gada pavasarī CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieki kopā ar Reģionālo vides pārvalžu, Pārtikas un veterinārā dienesta un Valsts meža darbiniekiem apsekoja visas iežogotās platības un savvaļas dzīvnieku kolekcijas. Pārbaužu laikā nopietni atļauju nosacījumu pārkāpumi netika konstatēti.

Att. 8. Iežogoto platību apsekošana

Semināru organizēšana

Lai uzlabotu Dabas aizsardzības pārvaldes, VVD Reģionālo vides pārvalžu un Pārtikas un veterinārā dienesta apsekošanas sadarbību - iežogoto platību dzīvnieku turēšanai produktu ieguvei vai sugas selekcijai un dzīvnieku kolekciju pārbaudei, Dabas aizsardzības pārvaldes CITES pārvaldības un atļauju daļa septembrī Siguldas novada Mores pagasta viesu mājā „Saulstari-1” organizēja semināru, par nemedījamo sugu dzīvnieku turēšanu iežogotās platībās, kuri izmantojami dzīvnieku izcelsmes produktu ieguvei vai sugas selekcijai, un dzīvnieku kolekcijām. Seminārā piedalījās briežu dārzu īpašnieki, Latvijas Savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācijas, Valsts vides dienesta un tās Reģionālo vides pārvalžu, Pārtikas un veterinārā dienesta, Vides ministrijas, Zemkopības ministrijas, Valsts meža pārstāvji.

3.1.3.NEMEDĪJAMO DZĪVNIEKU IEГУVE

Atļauju izsniegšana

2006.gadā izsniegtas 11 atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku ieguvei. Atļauju skaits salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem ir sarucis, jo sāk dominēt komplekso atļauju skaits, t.i., samazinās to atļauju skaits, kas izsniegtas dažu indivīdu ieguvei vai atsevišķām personām. 2006.gada decembrī tika sagatavots un Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā publicēts divgades ziņojums par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu. 2006.gadā norisinājās kārtējais konkurss par vīngliemežu ieguves kvotas piešķiršanu, kas pēc konkursa komisijas lēmuma tika sadalīts starp SIA „Pomatia” un SAS „Arčia”.

3.1.4.ATĻAUJAS ZVEJAI ĪPAŠOS NOLŪKOS UN ZINĀTNISKĀS IZPĒTES NOLŪKOS

Atļauju izsniegšana

2006.gadā izsniegtas 103 atļaujas zvejai īpašos nolūkos un zinātniskās izpētes nolūkos. Citās aktivitātēs, kas saistītas ar zvejniecības jautājumiem, Dabas aizsardzības pārvalde iesaistījusies maz. Kā būtiskāko var minēt dalību darba grupā par savvaļas dzīvnieku nodarīto kaitējumu zivsaimniecībai.

4.KARTOGRĀFIJA

Dabas aizsardzības pārvalde pārskata periodā ir nodrošinājusi kartogrāfisko materiālu (ortofoto un kadastra digitālie dati) dabas aizsardzības plānu izstrādāšanai 13 ĪADT. Sagatavotas septiņas shēmas ĪADT apsaimniekošanas pasākumu veikšanas līgumu slēgšanai. Pēc pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde nodrošinājusi Zivju resursu aģentūru ar kartogrāfisko materiālu.

2006.gadā realizēts LVAf projekts „Aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko pieminekļu robežu koordinātu noteikšana dabā un iezīmēšana kartēs M 1:10000”. Ar GPS uztvērēju uzmērītas un iezīmētas kartēs robežas 74 aizsargājamiem ģeoloģiskajiem pieminekļiem, kā arī sagatavotas 50 teritoriju shēmas un robežpunktu koordinātu saraksti Ministru kabineta noteikumu grozījumiem.

Att. 10. LVAf projekta „Aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko pieminekļu robežu koordinātu noteikšana dabā un iezīmēšana kartēs M 1:10000” realizācija

5.KOMPENSĀCIJU, JEB ATLĪDZĪBAS PIEŠĶIRŠANA PAR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEROBEŽOJUMIEM ĪADT UN MIKROLIEGUMOS

2006.gada 1.janvārī stājās spēkā likums "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos". Likums nosaka piešķiršanas kritērijus divu veidu kompensācijām - iespējai apmainīt piederošo zemesgabalu pret līdzvērtīgu un vienreizējam maksājumam par mežsaimnieciskās darbības rezultātā neiegūto mantisko labumu. Saskaņā ar likuma 8.panta 1.punktu Dabas aizsardzības pārvalde ir noteikta par atbildīgo institūciju, kas organizē atlīdzības piešķiršanu, ja tiesības uz atlīdzību saskaņā ar likumu piešķir valsts.

Likums paredz kompensēt tikai tos saimnieciskās darbības ierobežojumus, kas noteikti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu aizsardzību un izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos.

Zemes īpašniekiem ir tiesības prasīt atlīdzību tikai par šādiem mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem:

- jebkādas mežsaimnieciskās darbības aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- galvenās cirtes (izņemot kailcirtes) aizliegums visa kalendāra gada laikā;
- kopšanas cirtes aizliegums visa kalendāra gada laikā.

Atlīdzības aprēķina mehānismu un izmaksas kārtību nosaka Ministru kabineta 2006.gada 21.marta noteikumi Nr.219 „Kārtība, kādā novērtē atlīdzības apmēru par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī izmaksā un reģistrē atlīdzību”.

2006.gadā Dabas aizsardzības pārvaldē tika iesniegts 61 iesniegums atlīdzības saņemšanai, no tiem 30 iesniegumi tika atbalstīti, 30 - noraidīti, viens iesniedzējs iesniegumu atsaucis.

Iesniegumu noraidīšanas iemesli:

- Īpašumam nav noteikti likumā paredzētie mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.
- Ierobežojumi noteikti pirms zemes iegūšanas īpašumā.

20 īpašumos ir veikta atlīdzības apmēra novērtēšana un izmaksāta atlīdzība. No valsts budžeta atlīdzības izmaksai tika piešķirti 300 000 latu, kas arī tika izmaksāti. 2006.gadā atlīdzība izmaksāta kopumā par 160,8 hektāru lielu platību. Kompensācijas apjoms katrā gadījumā ir atkarīgs no tā, cik vērtīga ir konkrētā mežaudze.

Par iespējām saņemt atlīdzību saskaņā ar likumu "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas

teritorijās un mikroliegumos” Dabas aizsardzības pārvalde regulāri informē sabiedrību gan centrālajos un vietējos laikrakstos, gan arī televīzijā un radio. Dabas aizsardzības pārvaldei šīs funkcijas veikšanai netika piešķirti papildus finanšu līdzekļi, tāpēc tika piesaistīti Latvijas Vides aizsardzības fonda līdzekļi projekta „Likuma „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos” administrēšana”.

Kompensāciju administrēšanu, jeb atlīdzības piešķiršanu par saimnieciskās darbības ierobežojumiem ĪADT un mikroliegumos Dabas aizsardzības pārvaldē veic Juridiskais sektors.

6.BUDŽETA INFORMĀCIJA

Valsts budžeta līdzekļu izlietojums (latos)

Tabula Nr.4

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	603930	862045	862045
1.1.	dotācijas	603930	862045	862045
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā):	445813	862045	861528
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	283706	594684	594542
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	-	300000	300000
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	283706	294684	294542
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	162107	267361	266986

Kopumā Dabas aizsardzības pārvalde 2006.gadā sekmīgi ir realizējusi tai uzticētos uzdevumus un izpildījusi savas finansiālās saistības un prasības.

7.PERSONĀLS

Informācija par amata vietu skaitu un faktisko vidējo darbinieku un ierēdņu skaitu pārskata periodā apkopota tabulā Nr.5.

Tabula Nr.5

Rādītājs	2006
Štata vienību skaits Dabas aizsardzības pārvaldē	16
Iedalījums pēc statusa	
ierēdņi	9
darbinieki	7

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo skaits sadalījuma pa vecuma un dzimuma grupām atspoguļots tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6

Vecums/dzimums (skaits)	Sievietes	Vīrieši
20-29 gadi	6	4
30-39 gadi	2	1
40-49 gadi	6	2
50-59 gadi	-	-
60-69 gadi	-	-
70 gadi un vairāk	-	-

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo izglītības līmenis atspoguļots tabulā Nr.7.

Tabula Nr.7

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits		Ierēdņu skaits	
	Ir ieguvuši	Turpina studijas	Ir ieguvuši	Turpina studijas
Bakalaura grāds	2	2	3	-
Vairāki bakalaura grādi	-	-	-	-
Maģistra grāds	2	1	9	-
Vairāki maģistra grādi	-	-	1	-
Profesionālā augstākā izglītība	-	-	6	-
Doktora grāds	-	1	-	1
Kopā darbinieki ar augstāko izglītību	4		10	
Kopā darbinieki ar vidējo izglītību	1			

Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldes personāla mainības situācijas raksturojums atspoguļots tabulā Nr.8.

Tabula 8.

	2006
Personu skaits, ar ko pārskata periodā pārtrauktas darba attiecības, kopā:	8
t.sk. ierēdņi	5
t.sk. darbinieki	3
Personu skaits, kas pārskata periodā ir bērna kopšanas atvaļinājumā, kopā:	2
t.sk. ierēdņi	1
t.sk. darbinieki	1
Personu skaits, ar ko pārskata periodā uzsāktas darba attiecības, kopā:	8
t.sk. ierēdņi	4
t.sk. darbinieki	4

7.1.PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku profesionālo kvalifikāciju raksturo gan izglītības līmenis, gan apmācība dažādosursos un semināros. 14 darbiniekiem ir iegūta augstākā izglītība, 10 no tiem ir maģistra grāds, un divi turpina studijas doktorantūrā.

Dabas aizsardzības pārvaldē liela vērība tika pievērsta izglītošanas jautājumiem, lai darbinieki varētu sekmīgi realizēt Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumus, pārzinot likumdošanas jautājumus, administratīvo procesu iestādē, ES prasības, kuras saistītas ar dabas aizsardzības jautājumiem. Pārskata periodā tika apgūti kursi Valsts administrācijas skolā - „Administratīvais process iestādē”, „Eiropas Savienības pamatnostādnes”, „Lobēšana ES institūcijās”, Angļu valoda”, „Korupcijas novēršana”, „Personāla vadīšana”, „Sieviete un vīrietis darba attiecībās”, „Laika menedžments”, „Komandas veidošana”. Kā arī tika apmeklēti SIA „Vadības sistēmu un mārketinga pētījumu aģentūras”, organizētais mācību kurss „Risku vadība”, SIA „Rajos” mācību kurss „Elektroniskais paraksts un elektroniskais dokuments”, SIA „Projektu vadīšanas un komercizglītības centra” organizētie mācību kursi – „Par publisko iepirkumu likumu” un „Darba likumdošanas aktuālie jautājumi” u.c.

Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki ir piedalījušies akadēmiskās izglītības līmeņa paaugstināšanā dabas zinātņu jomā – Mārtiņš Kalniņš ir piedalījies ar 2 ziņojumiem LU

64.zinātniskajā konferencē; ar 3 ziņojumiem Daugavpils Universitātes zinātniskajā konferencē un LU Bioloģijas fakultātes Lauka kursa ekoloģijā II mācību darbā.

Piedaloties Latvijas Ornitoloģijas biedrībai, Latvijas Dabas fonda un Latvijas Entomoloģijas biedrības sanāksmēs par monitoringa programmas realizāciju un NATURA 2000 jauno vietu izpēti, tika dots ieguldījums zinātnisko pētījumu vides jomā plānošanas, izstrādes un analīzes uzlabošanā. Kā būtiskākos var uzsvērt jautājumus, kas saistīti ar zaļvārnu aizsardzību un saglabāšanu un citiem ar putnu aizsardzību saistītiem jautājumiem. Pārskata periodā Dabas aizsardzības pārvaldes kolektīvs organizējis vairākus komandas veidošanas seminārus „Stresa menedžments un grupu dinamika”, „ĪADT administrāciju un Dabas aizsardzības pārvaldes sadarbības veicināšana”. Īpaši svarīgs Dabas aizsardzības pārvaldes organizēts pasākums, kur uzmanība tika vērsta uz savstarpējās sadarbības veicināšanu un saliedētas komandas veidošanu, veicot biotopu apsaimniekošanu mikroliegumā, attīrot kadiķu audzes.

Att. 11. Dabas aizsardzības pārvaldes kolektīvs pēc veiksmīgi paveikta darba

8.KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

8.1.PASĀKUMI, KAS VEIKTI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Komunikācijai ar sabiedrību un tās informēšanai Dabas aizsardzības pārvalde pārskata periodā ir pievērsusi it īpaši lielu lomu un veltījusi ievērojamus finanšu un cilvēku resursus. Dabas daudzveidības saglabāšana un aizsardzība gan atsevišķu sugu, gan biotopu saglabāšana ir tieši atkarīga no sabiedrības izpratnes par dabas aizsardzību. Ar aktuālo jaunāko informāciju regulāri tiek papildināta Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapa www.dap.gov.lv . Dabas aizsardzības pārvalde ir izveidojusi arī vēstkopu, kuras abonenti regulāri saņem jaunumus par Dabas aizsardzības pārvaldes aktivitātēm un citām aktualitātēm dabas aizsardzības jomā. Tiek izziņotas gan dabas aizsardzības plānu izstrādes uzraudzības grupu sanāksmes, gan jaunākie iecerētie pasākumi dabas aizsardzības jomā, kā arī sniegts ieskats par dabas aizsardzību preses publikācijās.

Ceļotgribētāji tika informēti par tūrisma iespējām ĪADT ikgadējās izstādes „Balttour 2006” ietvaros, kur Dabas aizsardzības pārvalde piedalījās kopīgā ĪADT administrāciju stendā.

20.maijā "Meža dienu 2006 " centrālajā pasākumā. Dabas aizsardzības pārvalde piedalījās ar informatīvu stendu "Dabas aizsardzība mežā".

2006.gada 8. un 9.aprīlī turpināta arī 2005.gadā iesāktā tradīcija „Putnu dienās” Rīgas Nacionālajā zooloģiskajā dārzā „Dzeņa darbnīcā” stāstīt un rādīt kā pareizi izgatavot putnu būrīšus ne tikai strazdiem un zīlītēm, bet arī pūcēm. Ikviens interesents varēja izgatavot būrīti zīlītēm, strazdiem, pūcēm vai piekūniem „Dzeņa darbnīcā” izgatavotie putnu būrīši tika izvietoti ĪADT, visā Latvijā.

Att. 12. „Dzeņa darbnīcas” meistari

8.2.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR CITES

CITES jeb Vašingtonas konvencija ir „Par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”. Konvencijas mērķis ir aizsargāt apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugas no strauji augošās starptautiskās tirdzniecības, kuras rezultātā daudzas augu un dzīvnieku sugas ir nonākušas līdz iznīcības robežai. Augi un dzīvnieki tiek izņemti no to dabiskās vides un nogalināti, lai no tiem gatavotu dažādus suvenīrus, piemēram, krokodilādas somiņas un citus izstrādājumus. Kā arī savvaļas dzīvnieki tiek sagūstīti, un pārdoti kā mājdzīvnieki, kaut gan cilvēka mājoklī daudzi no tiem nespēj izdzīvot un aiziet bojā nepiemērotu vides apstākļu dēļ. Tāpēc tika izveidots buklets „Nepērc dzīvību!”, kurā iekļauts īss un konspektīvs apraksts par dzīvniekiem, kā arī to izstrādājumi. CITES konvencijas panākumi atkarīgi no katra cilvēka rīcības, īpaši tūristi var kļūt par savvaļas augu un dzīvnieku kontrabandistiem, pašiem to nezinot.

Att. 13. Buklets „Nepērc dzīvību!”

Lai veicinātu sekmīgu CITES nosacījumu ieviešanu, 2006.gadā sabiedrības informēšanai un izglītošanai Dabas aizsardzības pārvalde ir piesaistījusi papildus finanšu līdzekļus un realizējot divus LVAf finansētus projektus „Vašingtonas konvencijas veiksmīga ieviešana un realizācija” un „Vitrīnu izveide par Vašingtonas konvencijā iekļautajām sugām un Informatīvās kampaņas par ierobežoti izmantojamām sugām turpināšana”.

LVAf finansētā projekta „Vitrīnu izveide par Vašingtonas konvencijā iekļautajām sugām un Informatīvās kampaņas par ierobežoti izmantojamām sugām turpināšana”, realizācijas rezultātā atkārtoti drukāts buklets „Baudi dabā Neņem līdzi!”. Buklets informē plašu

sabiedrības loku par aizsargājamo augu sugām, tirdzniecību ar kurām nepieļauj gan Latvijas likumdošana, gan 1973.gada Vašingtonas konvencija (*CITES* konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām). Buklets tika dalīts reģionālajām vides pārvaldēm un interesentiem, šādi informējot potenciālos pārdevējus un pircējus par aizsargājamām sugām un atbildību, kas iestājas šos augus plūcot, pārdodot un pērkot. Atkārtoti pārraidīta 2005.gadā izveidotā sociālā reklāma „Nepērc dzīvību”, kurā stilizētu attēlu veidā iekļauti augi, dzīvnieki, kā arī to izstrādājumi. Sociālā reklāma „Nepērc Dzīvību!” ir pieejama Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā ar iespēju lejuplādēt jebkuram sabiedrības loceklim. Tika izveidota *CITES* informatīvā vitrīna Rīgas Nacionālajā zooloģiskajā dārzā.

Par LVAF projekta līdzekļiem „Vašingtonas konvencijas veiksmīga ieviešana un realizācija” tika rīkoti vairāki semināri muitas darbiniekiem – Daugavpilī, Ikšķilē, Rīgā, Kuldīgā, kuros par *CITES* jautājumiem muitas darbiniekus izglītoja gan Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki, gan pieaicināti vieslektori. Aprīlī Daugavpilī reģionālajā muitas iestādē tika novadīts pirmais muitnieku apmācības seminārs par Vašingtonas konvencijas pamatprasībām un *CITES* īpatņiem. Jūlijā Ogres rajonā notika seminārs Latgales, Zemgales, Vidzemes reģionālo struktūrvienību muitas darbiniekiem. Novembrī Rīgā Latvijas Dabas muzejā notika seminārs Rīgas un Latgales, Zemgales, Vidzemes reģionālo struktūrvienību muitas darbiniekiem un decembrī Kuldīgā reģionālajā muitas iestādē tika novadīts muitnieku apmācības seminārs.

Att. 14. Seminārs Ogres rajonā Latgales, Zemgales, Vidzemes reģionālo struktūrvienību muitas darbiniekiem

CITES pārvaldību un atļauju daļas vadītājs Kaspars Abersons lasīja lekcijas RTU Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta studentiem, kā arī konsultēja vairākus zinātniski-pētnieciskos darbus CITES jomā. Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki Gunta Gabrāne, Kaspars Abersons un Jānis Šlūke iesaistījās sižeta izveidē raidījumam Vides fakti par Vašingtonas konvenciju, kā arī notika sabiedrības informēšana ar citu masu mediju palīdzību.

8.3.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA PAR ĪADT

Tā kā dabas aizsardzība ir visas sabiedrības darbs, tad ĪADT apsaimniekošanā vides izglītības pasākumos tika iesaistīta arī sabiedrība. Sabiedrības iesaistīšana notika gan sniedzot informāciju ar mediju starpniecību (TV raidījumā „Zaļais īpašums” u.c.), gan organizējot ekskursijas, gan iesaistot zemju īpašniekus individuāli vai talku veidā (pūču būru izlikšanas pasākumos, palienes pļavas un griežu biotopa, kadiķu audžu pļavās biotopa kopšanai - AAA „Ziemeļgauja”, ML „Mežmatevju pļavas” u.c.). Sadarbībā ar Allažu pagasta padomi, Latvijas Entomoloģijas biedrību un Latvijas Dabas fondu nodrošināta informatīvo materiālu izplatīšana un sabiedrības motivēšana praktisko dabas un sugu aizsardzības pasākumu veikšanai. Liels ieguldījums sabiedrības informēšanā ar plašu rezonansi tika panākts LVAF finansētā projekta "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežzīmju popularizēšana un atpazīstamības organizēšana kopā ar sociālo reklāmu par dabas aizsardzību kopumā" realizācijas gaitā. ĪADT atpazīstamības veicināšanai tika organizēta kampaņa „Ieraugi un pasargā”. Kampaņas ietvaros organizēts fotokonkurss, kurā tika iesūtīti gandrīz 500 fotogrāfijas, kas tapušas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Darbu iesūtīšanai un apkopošanai tika izveidota tīkla vietne www.sargidabu.lv. 30.septembrī norisinājās fotokonkursa noslēguma pasākums Rīgā - Vērmanes dārzā, kur piedalījās tautā mīlēti mākslinieki kā aktieris Harijs Ozols, mūziķis Ozols un folkloras kopa „Laivas”. Pasākuma apmeklētājiem bija iespēja nosūtīt oriģinālu kartīti ar „Zaļā pasta” starpniecību, aplūkot labāko darbu izstādī, tika apbalvoti konkursa uzvarētāji.

Att. 15. „Zaļā pasta” pastkarte

8.4.SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Sadarbojoties ar Latvijas Entomoloģijas biedrību izdots buklets „Lapkoku praulgrauzis (*Osmoderma eremita*), kur apkopota informācija par īpaši aizsargājamas sugas un 2006.gada kukaiņa - lapkoka praulgrauža, bioloģiju un ekoloģiju. Dabas aizsardzības pārvalde aktīvi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām. Sadarbībā ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību ir izdoti informatīvie materiāli brošūra „Putnu mākslīgās ligzdvietas. Būrīši zīlītēm, mušķērājiem, baltajai cielvai, mājas strazdam, svīrei, erickiņam un dzeguzei”, kur doti vērtīgi norādījumi pareizai būrīšu izgatavošanai, kā arī plakāts „Lauka piekūns – Gada putns 2006”. Sadarbojoties ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību, Latvijas Entomoloģijas biedrību, Latvijas Botāniķu biedrību, Latvijas Mikologu biedrību, Latvijas Dendrologu biedrību, kā arī ar Latvijas Dabas muzeju tapis plakāts „Dabas simboli 2006”, kas jau otro gadu aktualizē biedrību nominētos dabas simbolus un ir guvis ļoti plašu atsaucību Latvijas skolās.

Att. 16. Plakāts „Dabas simboli 2006”

9.DARBĪBA EUROPARC FEDERĀCIJĀ

2004.gadā Dabas aizsardzības pārvalde kļuva par EUROPARC Federācijas un tās reģionālā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara biedru. EUROPACR Federācija ir 1973.gadā dibināta nevalstiska organizācija, kuras biedri ir dabas aizsardzības jomā strādājošas organizācijas no visas Eiropas. Federācijas mērķis ir veicināt dabas aizsardzības attīstību nodrošinot informācijas apmaiņu, ierosinot sadarbības projektu uzsākšanu un piedāvājot augsta līmeņa ekspertu palīdzību dažādu ar dabas aizsardzību saistītu problēmu risināšanai. EUROPARC Federācijas un tās reģionālā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara valstis ir Islande, Norvēģija, Zviedrija, Somija, Igaunija, Latvija, Lietuva un Dānija. Dabas aizsardzības pārvalde aktīvi piedalījās atzara darbībā, tādēļ pārvaldes direktors Rolands Auziņš 2005.gada noslēgumā tika ievēlēts kā nākamais Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara prezidents. Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara biedru koordinators funkcijas veic Projektu sektora vadītāja Laura Jukāme.

Pirmo EUROPARC Federācijas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara prezidentūras gadu Dabas aizsardzības pārvalde ir aizvadījusi aktīvā un interesantā darbā. Veiksmīgi noritēja divi semināri un trīs atzara biedru sanāksmes. Dabas aizsardzības pārvalde aktīvi piedalījās dažādos EUROPARC Federācijas organizētos pasākumos, kā arī izveidoja Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzaram veltītu sadaļu Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā.

Pirmais no semināriem, kurā Dabas aizsardzības pārvalde uzstājās kā prezidējošā organizācija, notika Somijā, Syotē, 2006.gada februārī. Tā tēma bija par pārrobežu sadarbību īpaši aizsargājamu dabas teritoriju starpā. Seminārā piedalījās 30 cilvēki no septiņām valstīm. Pēc semināra notika atzara biedru sanāksme, kurā tika runāts par organizācijas darba plāniem tuvākajiem gadiem. Šīs sanāksmes laikā biedri nolēma, ka vienam no nākamā gada semināriem vajadzētu būt par ilgtspējīgu tūrismu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās īpašu uzmanību vēršot uz pozitīvo pieredzi un jau paveikto šajā jomā. Saskaņā ar šo lēmumu Dabas aizsardzības pārvalde sagatavoja projekta pieteikumu Ziemeļvalstu Ministru padomei un ieguva finansējumu 20000 eiro apmērā, lai 2007.gadā tiktu organizēts seminārs „Ilgtspējīgs tūrisms īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs”. Sarunās ar Zviedrijas Vides aizsardzības aģentūru tika nolemts, ka semināra organizēšanu uzticēs Fulufjallet nacionālajam parkam Zviedrijā.

Otrs Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara seminārs notika Latvijā, Gaujas nacionālajā parkā un tā tēma bija par tā saucamajiem junioriem reindžeriem – jauniešiem, kas tiek

apmācīti un darbojas līdzīgi parku reindžieriem. Semināru organizēja Gaujas nacionālā parka administrācija sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Arī vienā no šī semināra dienām notika atzara biedru sanāksme.

Trešā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara biedru sanāksme notika Oksfordā (Anglija) 2006.gada septembrī EUROPARC ikgadējās konferences laikā. Sanāksmē tika pārrunāts Dabas aizsardzības pārvaldes prezidentūras laikā paveiktais un nākotnē plānotais. Diskusijās tika pieņemts lēmums izveidot jaunu atzara darbībai veltītu interneta lapu. Konferencēs gaitā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara prezidents Rolands Auziņš vienojās ar EUROPARC Federācijas Vācijas reģionālo atzaru par finansiālu atbalstu mūsu interneta lapas izveidei, kā arī tika panākta vienošanās ar Maribo dabas parku Dānijā, par 2008.gada semināra rīkošanu.

Lai nodrošinātu saikni starp atzara biedriem un EUROPARC Federācijas direktorātu, Dabas aizsardzības pārvalde veic regulāru saraksti ar citām dalīborganizācijām un ir izveidota atzaram atvēlēta sadaļa Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā. Dabas aizsardzības pārvalde pieliek lielas pūles, lai Ziemeļvalstu un Baltijas valstu atzara biedru starpā nodrošinātu labu sadarbību, iniciētu dažādu projektu idejas un vienkārši veicinātu draudzīgus sakarus.

Pirmo astoņu prezidentūras mēnešu laikā Dabas aizsardzības pārvalde kā prezidējošā organizācija bija ieguvusi daudz uzticības un ierosinājums pagarināt prezidentūras periodu par vienu gadu guva lielu atsaucību. Tika pieņemts Ziemeļvalstu un Baltijas valstu biedru atzara lēmums pagarināt prezidentūru par vienu gadu. Šis balsojums Dabas aizsardzības pārvaldei jāuztver kā biedru atbalsts līdz šim paveiktajam un jauns izaicinājums, jo tas nozīmē, ka prezidējošās organizācijas piemākumi būs jāveic vēl arī 2008.gadā.

Att. 17. Seminārs „Juniorreindžeri Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs” Ungurmuižā, Gaujas nacionālajā parkā 2006.gada augustā

10.PROGNOZES UN PLĀNI NĀKAMAJAM - 2007.GADAM

Kā 2007.gada prioritāte, reto un īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī aizsargājamo biotopu uzturēšanas un atjaunošanas jomā, izvirzīta palieņu pļavu atjaunošana, kā arī citu īpaši aizsargājamo sugu (mazā ērgļa, griezes u.c.) barošanās vai vairošanās biotopu saglabāšana.

Sugu aizsardzības plānu jomā, 2007.gadā plānota lūša *Lynx lynx* sugas aizsardzības plāna atjaunošana un līdz ar to arī līdzšinējā sugu aizsardzības plānu ieviešanas analīze. Papildus tam, plānota arī izstrādāto sugas aizsardzības plānu ieviešana (piemēram, dzīvotņu atjaunošana sarkanvēdera ugunskrupim, lapkoku praulgrauža potenciālo biotopu apzināšana u.c.).

Tūrisma un vides izglītības infrastruktūras objektu jomā, 2007.gadā galvenās aktivitātes plānots vērsts uz izveidoto infrastruktūras objektu (stendi, takas) uzturēšanu un labiekārtošanu. Kā otra, lielākā aktivitāte plānota ekotūrisma informācijas un izglītošanas centra izveide dabas parka “Embūte” teritorijā un tā darbības nodrošināšana. Rekonstruētajā Embūtes muižas ēkā 2007.gadā plānots iekārtot ekotūrisma informācijas un izglītošanas centru. Tas tiks darīts, izmantojot Latvijas Vides aizsardzības fonda līdzekļus, kas ir piešķirti mēbeļu un cita nepieciešamā aprīkojuma iegādei.

Šo plānu sekmīgākai realizēšanai plānotas arī strukturālas izmaiņas – Apsaimniekošanas daļas izveide. Plānots, ka Apsaimniekošanas daļa nodrošinās sugu aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu, dažādu aizsargājamo sugu un biotopu uzturēšanas un atjaunošanas pasākumu, vides izglītības un tūrisma infrastruktūras pasākumu veikšanu, kā arī piedalīsies Dabas aizsardzības pārvaldes reģionālo struktūrvienību izveidē.

2007.gadā aprit 10 gadi, kopš Latvija pievienojusies CITES, tādēļ CITES pārvaldības un atļauju daļas prioritāte būs sabiedrības informēšana par CITES un aktīvāka iesaistīšanās nepieciešamo normatīvo aktu izstrādē. 2007.gada jūnijā norisināsies CITES dalībvalstu 14.konference, kurā Dabas aizsardzības pārvalde pārstāvēs Latvijas intereses. 2007.gada sākumā notiks aktīva gatavošanās šim pasākumam, bet gada otrajā pusē plānots atklāt vairākas informatīvas CITES vitrīnas ar Latvijā konfiscētajiem CITES īpatņiem. Tā kā sākot ar 2006.gada decembrī notikušas izmaiņas CITES pārvaldības un atļauju daļas darbinieku sastāvā, samērā daudz laika būs jāvelta darbinieku apmācībai. Plānots nodibināt Latvijas CITES darba grupu, kurā ietilptu dažādu institūciju pārstāvji, kas kopīgi spētu veiksmīgāk atrisināt radušās problēmas.

2007.gadā, pamatojoties uz 2006.gadā notikušā seminārā nolemto, Dabas aizsardzības pārvalde aicinās iedzīvotājus reģistrēt dzīvnieku kolekcijas un iežogotās platības, kā arī veiks ciešāku sadarbību ar Valsts vides dienestu un Pārtikas un veterināro dienestu problēmjautājumu risināšanā.

2007.gadā plānots turpināt esošos darbus, pastiprinātu uzmanību veltot vīngliemežu ieguves kvotas sadalīšanai, kā arī turpināt sadarbību ar Malakoloģijas biedrību kvotas noteikšanā.

Lai paaugstinātu Dabas aizsardzības pārvaldes administratīvo kapacitāti un darbinieku profesionālo līmeni, 2007.gadā plānots turpināt apgūt Valsts administrācijas skolas piedāvātos kursus, piedalīties semināros, kas saistīti ar strādājošo darbības jomu Dabas aizsardzības pārvaldē

Viens no galvenajiem Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumiem 2007.gadā ir uzraudzīt dabas aizsardzības plānu kvalitatīvu izstrādi un veicināt sabiedrības iesaistīšanu šajā procesā, kā arī sadarboties ar visiem iespējamiem partneriem, lai paaugstinātu sabiedrības informētību par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām it īpaši, nodrošinot informāciju par *Natura 2000* teritorijām.

Ar 2006.gada 1.janvāri stājās spēkā Likums „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos”. Dabas aizsardzības pārvalde 2007.gadā turpinās veiksmīgu darbību, lai ieviestu iepriekš minētā likuma prasības.

2007.gadā Dabas aizsardzības pārvalde turpinās veikt EUROPARC Federācijas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionālā atzara prezidējošās organizācijas pienākumus. Ir paredzēts izveidot atsevišķu atzara mājas lapu, Zviedrijā organizēt semināru par ilgtspējīgu tūrismu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un Latvijā organizēt semināru par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju infrastruktūru cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Tiks rakstīti projekti, lai piesaistītu finansējumu 2008.gada aktivitātēm.

Arī 2007.gadā plānots izdot ikgadējos informatīvos izdevumus, kā plakātu Gada simboli un plakātu sērijā „Katram savu māju”. Pastiprināta uzmanība tiks pievērsta Starptautiskās bioloģiskās daudzveidības dienas un Eiropas parku dienas popularizēšanai Latvijā, lai pievērstu uzmanību dabas daudzveidības saglabāšanai.